

Tillkomsten av böckerna Tiveden – Bygd och människor

Britta och Gunnar Klippås och jag hade sedan lång tid regelbundna kontakter med Göte Hellman. Han och jag ringde till varandra ett par gånger i månaden (på lördag förmiddag) och makarna Klippås besökte Göte i hans hem på Ugglegatan i Askersund med jämna mellanrum. Därför var det nog naturligt att hans dotter Ingela Hellman-Johansson, efter att Göte avlidit, tog kontakt med oss och frågade om vi kunde ta hand om hans stora Tivedssamling. Det tackade vi ja till. Efter en del diskussioner kom vi fram till samlingen borde förvaras i Udenäs Hembygdsförenings arkiv i Udenäsgården.

En lördag åkte vi tre till Götes hem i Askersund och lastade Klippås Saab full med kartonger, lådor och kassar. I avvaktan på att hinna inventera innehållet förvarade vi materialet i Klippås hem i Hallerudssund. Vid flera tillfällen träffades vi och inventerade materialet. Vi delade upp det i tre delar:

1. Färdiga manus, tidningsartiklar skrivna av Göte och annat material som i stort sett skulle kunna publiceras utan någon vidare bearbetning.
2. Ej färdiga byhistoriker och annat mer eller mindre färdigskrivna uppsatser o.dyl. som skulle kunna publiceras samt
3. Övrigt material ej lämpligt eller avsett för publicering (bl.a. en mängd tidningsurklipp, avskrifter ur domböcker, mantalslängder, husförhörslängder m.m.).

Vi var redan från början överens om att försöka publicera delar av Götes handlingar – men hur. Jag hade själv vid den tiden gett ut fyra häften om Udenäs. Efter en del funderande beslöt vi att publicera en del av Götes material på liknande sätt som mina skrifter. Vi förankrade vårt förslag hos Tiveds Hembygdsförening.

Jag tog med mig de manuskript som skulle ingå i första numret till Mariestad och frågade min sekreterare på Landstinget om hon på sin fritid, mot en viss ersättning, kunde hjälpa till och skriva in texten på en datafil. Vilket hon gjorde. Gunnar och jag letade fram var sin färgbild som vi kunde använda till omslaget. Jag vände mig till Lundgrens tryckeri i Karlsborg och bad dem trycka upp ett antal omslag. Tryckningen av inlagan skedde på Landstingets tryckeri i Mariestad. (De hade tidigare hjälpt mig att trycka ett par av mina böcker). Britta och Gunnar kompletterade med en del bilder och Ingela Hellman-Johansson, som är duktig tecknare, ritade några illustrationer. Vi var när Tiveden – Bygd och människor var klar ganska nöjda med resultatet och kostnaden blev förhållandevis låg.

Tiveden – Bygd och människor producerade vi på samma sätt. Britta var vid denna tid pensionär och lade ner väldigt mycket arbete med Götes papper. Hon kunde periodvis ringa flera gånger per dag till mitt arbete för att diskutera olika saker. Jag insåg att så kunde det inte fortsätta. Dessutom hade Gunnar och jag lite olika uppfattningar om hur vi skulle hantera den stora mängden anteckningar av olika slag. Gunnar ansåg att Götes texter inte fick ändras medan jag tyckte att mindre redigeringar kan behövas för att förbättra läsbarheten – särskilt när det gällde sådana texter som Göte själv aldrig hade tänkt sig att publicera i befintligt skick. Efter diverse funderingar kom jag fram till att det bästa vore om Britta och Gunnar i fortsättningen själva tog över ansvaret för den vidare publiceringen. Så blev det och det föranledde inga ”hard feelings” från något håll. Jag lovade att ställa upp med råd och synpunkter om de ville – vilket förekom ibland.

Fr.o.m. nr 3 och serien ut så datasattes och trycktes Tiveden-böckerna hos Älgårås Tryckeri. Och det är Britta och Gunnar som skall ha all kredit för arbetet med de 11 numren. Genom att utnyttja de kontakter som jag upparbetat vid arbetet med mina tidigare egna böcker kunde vi snabbt börja ta hand om och publicera Götes berättelser. Britta och Gunnar lade också ned ett omfattande arbete med att identifiera personer och miljöer på Götes efterlämnade fotografier samt att efterspana foton i bygden som skulle kunna användas som illustrationer. De besökte för den skull en rad hem i Tivedsbygden.

Ingemar Wikenros den 7 januari 2023